

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 26 November 1776. Tisdagen. N:o 95.

Böteborgs Allehanda.

Paris d. 8 Nov. Escadren, som ligger färdig til utgående i Brest, försättras wara bestånd til Martinique; och skal utgå samma tid, som den stora Flottan ifrån Cadix, under Gen. Lieutn. Tullys commando. Den redan utslupna Spanska Escadren under Don Gaston är sedd på krykning wid Cay Vincent.

Franska Gränsen d. 10 Nov. Biskoparne hafwa på sin ansöknings angående Hr Recter, hvilken som reformert blifvet befordrad til General-Directeur wid Financerne, sådt detta svar af Hans Maj:t: "Jag trodde kärlek och sagtnodighet wore Christendomens kännetecken, men icke at Christendomen och Financerne wore i släktkap. Mig tillkommer at söra för mit Folk, och, om jag genom en stickelig Protestant, kunde föra Rikets Financier i godt stånd, så wore det ju en välgärning emot hela Nation, och ingalunda til försång för Renslösheten. Låt mig oförord söra för den jordiska Rikets-hushållningen, såsom jag oförord ofverlemnar Eder den andeliga, så länge I icke upkommen med nyheter emot Rikets Grundlagar, eller oro-ar allmänna säkerheten." Hinder Hr Recter löser man imedlethid följande Epigramme:

La dissipation en finance est énorme.
Afin de lui donner une meilleure forme,
Un Genevois par la Cour est nommé.
Personne ne doit mieux entendre la réforme
Qu'un réformé.

London d. 5 Nov. Til frände af en allmän Bot- och Bönedag, är utfatt d. 13 December nästkommande för England och d. 12 dito för Irland. Fönte påbudet derom, har Hans Maj:t låtet utfärda allvarlig förmaning til alla i gemen, at hembära den Högsste lof och tacksägelse för wapnens lyckosamma framsteg emot dess Rebeliska Undersätare i America, och at än ytterligare för de samma wapen anropa om nåd och wälsignelse; för samma ordsak hafwa också Hrte-Biskopen och Förutän andra genom Hofridningen meddelte underrättelser om Howernes operationer, är äfwen publicerad den declarator, De, såsom Kongl. Commisariet til tredens återställande låtet utgå. Dess innehåll är: "at såsom Congregen, af hvilken de förtledde Americaner låta sig ansökas, aflaget alla erbjudne försenings willkor; så hålla de, såsom tillförordnade Kongl. Commisariet nödigt at gifwa wid handen, det de äro ännu beredwillige at tråda i underhandling med de wälsinnade af Hans Maj:t's Undersätare, om medlen til allmänna rons återställande. Och allensjund Hans Maj:t nödigt wil låta anställa en revision öfwer deras klagopuncter, och undersöka de Acter, som de trode lönda til undertryck; så upmanas de ännu at betänka sig, håldre än at upoffra lif och egendom för en orätmätig och ofaker sak ic. = Detta oaktadt, wäntas hwar dag tidning til Hofwet om en slaktning, den man hoppas så utfalla, at Commisariernes anbud blifwa antagligare. = Hrte-Biskopen af York har lemnat det jordiska. Hans lediga syfta, med hwilken 80,000 Pund St. i rlig inkomst är så knipsad, är andra gången tilbuden Biskopen af London, men andra gången, som det säges, af honom försakad.

Slutet ifrån Föregående Nummer, Se Neder Men d. 9 Nov.

Politici som verka morsfaten eller bejafa senare delen af frågan, nämligen: at det wore bättre, Colonierne befästades i sin oafhångighet, grunda sig på följande skäl. "De ar, säga de, icke aldeles omöjligt, at Angelste Americanerne en gång kunde upprätta en Universal Monarchie i America, och bemäktiga sig de öfrige Colonier, som nu tillhöra andre Europeiske Magter; men deras ar en händelse såvrbland de aflågine möjelige tingens antal, fölter icke, at den verkeligen skal ske; Hvarsföre frugar man et föreagande å Americanernes sida, hwar å Angelstämnen i flere ti-der tycks arbata? Är det icke nogsamt bekant, at desse trakta efter et oinstränkt Herravälde til Sjös, och at de ei långt ifrån hunnet detsamma. På hwad sätt hafwa de hunnet det, utan med ihjelp af sine Colonier, som öpnat dem omäreliga fällor af Rifedomar, som gifwet dem tillfälle til Handel och öfning i Sjöfart, at hålla en ansenlig Svoppariede-Marine på been, den de hafwa at tillgå i trängande omständigheter? Har icke ägandet af egne Colonier lärt dem, at manningom lägga under sig andre Nationers Colonier i America, at fördrifwa Fransosen ifrån Terres-Neuve, och afhända honom Canada, som fordom Jamaica ifrån Spanjorn? ic. Från hwilken sida blir nu faran störst? Från Americanernes, et nytt Folk, som kan icke annu har hundrade år af nöden at stadga sig, förän det kunde företrifwa andra Nationer Bogar; eller från Engländernes, hwilka, så framt de återwinna sin förra absoluta Magt öfwer sine Colonier, och komma at döer underhålla starka Gar-nisoner och Escadrar, på en gång skulle anfälla och tillwälla sig de andre Magters besittningar? Och huru mycket fattas Engländerne i en sådan Universal-Monarchie, den man nu wil påstå Colonierne skulle kunna erhålla? Äro de icke innehaf-ware af snart sagt hela nordliga Jordhälfen? Stulle icke et lyckligt krig med Spa-nien, snart sätta dem i besittning af de rike Prouincier i Sydliga delen af nya Werl-den? Hvem wet hwad hända kunde, om de först hade bragt egne Colonier til ful-tomlig undergifvenhet? och om icke missförståndet mellan Spanjor och Portugis kun-de gifwa tillfälle dertil, o. f. w.

Om desse grunder, hvarsföre Americanerne ej borde lemnas obholne, och hwar-
sföre deras fall åtminstone borde fördröjas, icke hålla stic; så må man likwal be-
lämma, at de hafwa mycket stenbart uti sig; men de som upptja dem, se icke på fa-
ran och swårigheterna, af et uppenbart krig, som då wore nödrändigt, et krig, hvars
verkningar ändå altid blefwo öwige, och låt wara wisse, likwal altid söknippade
med människo-slägtets förderf. Man smickrar sig allis dermed, at F. idelstikande
partiet behåller öfwerwigtan i Rådslagen, at man låter Angelstämman på egen hand och
risqve afgöra sin twist med sina Colonister, och at utgången får låra oss, hwilket
Partie i denna delicata conjuncture, waret det rådeligaste.

Utdrag af et bref ifrån Glandre Härad d. 13 N. v. Efter uttröstning som
man, emot all förmodan, at Spannemalen gaf ganska litet i skäppan, så at de fle-
ste ej kunna råfna mer än andra kornet efter utsadet, och återne til första kornet,
och på sine ställen beunder; således har Häradss-Inwånarne ganska litet föräd til
salu. Brandst. d. til 4 olyckeliga Bønder, blifwer circa i år 14 Dal. Silfmet på
Hemmanet.

Wenereborg. Det berättas, at natten imellan den 16 och 17 i denna må-
nad, någon skänning i jorden skal blifwet förspord, särdeles wid den på Stadens
grund upbyggde gwarn. Wid midnattstiden har på klar himmel upstigit et moln,
som gådt ifrån Sudwest til Nordost; och då det med en stark Ocean passerat förbi,
har jorden tycks lifsom stälwa eller staka sig, som dock hastigt gådt öfwer.

177 Elfsborgs Fästning Drängen Håkan Pehrson ifrån Åby, som för en ffezialstad Banto-Transport-Gedel waret håltad, är nu, til följe af sednare ransfatingen wid Råmners-Rätten härstädes, af Högst. Kongl. Swea Hof-Rätt til alla delar frikänd och utur arresten endfledigad.

Häflöf d. 22 N. v. Fru Sverfinnan Snoilsky, född Baronessa Corett, död d. 20 Nov. på Säteriet Stottorp i Halland, 68 år gammal; hwilket Notificeras frånvarande förnämde anhörige och wänner, samt undanbedes all Condoleance.

Föreläsning om Motion, eller kroppsrörelse. (Se föreg. No 91.)

Abdison, Swift, Locke, Newton, Franklin, med många andra, funno wid deras lefnads afson en tillflykt under skuggan af de Lagrar, hwilka de planterat i sin ungdom. Lärde hända, skulle sådana Män läfwa sig en främsfri Ålderdom och en död af blotta Ålder, em de såto sig öfweratalas at släcka midnatts lampan för, än oljan i henne war sörtard. För mycket sinnes-arbete skadar och bör undwiskas. Det bästa Lakemedel är ofta det wisaste gift. Många lyckliga snillen hafwa förstrunnet för, än de hunnet til Altaret af Notters tempel. Sådane, som äro i fara för desse olågenheter af sinnes arbete, göra wäl, om de rådråga den lärde Lifsots förtråffliga tractat om Lärda personers si Idomar. De ådlare Passioner eller böjelser bör ra h s hwar och en så wäl mödas och hafwa sin rörelse, som förståndet; man går, dansar, simmar, fågar, seglar och rider sig til söga nytta, om man icke utwärlie en angen om wån til sit sällskap. Ensamhet är en männikas wisa bane, så mycket mer, som det är swårt säga hwilken lider måst, antingen själen til des egenstaper, eller kroppen til des temperament af et ensligt lefwerne. Stora sällpapper äro ej de roligaste. För både sinne och kropp är bäst röra sig inom en liten krets; lät Him-melen omstrifwa den. Låt våra hustrur och barn wara beständig omfving of: äro wi ej så lycklige at wi åga dem, lät så wänner utgåra vårt dageliga umgänge. Man har gjort den anmärkning, at flere ogifte och ensamme personer dö, ibland dem som äro komne til manbar Ålder, än af de giste; Alla Läkare komma öfwerens, at ensamme män och fruntimer utgåra största antalet af deras Chroniske patienter. Någre människor tola wäl emot hus-bekymmer och famille-omsorg. Sådant är ound-wiselig, det är sant; men råpt och stillastående watten är ald. ig sundt. Så äfwen de små omsorger, derigenom, at de ömmare böjelser hållas i en beständig öfning, sö-refomma den ensformighet af vårt lif, som är så främmande och osund både för kropp sinne. Ja, jag tror, at mine maste Lefare skola medgifwa mig, at desse bekymmer årmingsone balanceras af hus-wänskapens sötna och behagligheter.

(Slutet e. a. g.)

Föreläsning af underrättelsen om Pastorerna i Halmstad. (Se föreg. No 93.)

I Halmstad har och på samma tid med Teret Hanson waret Präst Hans Wille. Om man räknar ifrån det är Fullmakt en utgåst, som war 1464, til 1504 då han önnu lefde, finner man at Teret war Pastor i Halmstad temt 40 år.

Påfwel Rub Präst i Halmstad 1505, donerade då all sin egendom til J. Maria Altare.

Laurentius Petri Plebanus Ecclesie Halmstadiensis.

Johannes Frygilli ejusdem Ecclesie Clericus år 1526. Dese begae hafwa till-samma skrivit under et Mits. Temt us från G. hory gåfwob. ef til Calente-Altaret i Halmstad. Den förre resignerade Pastoratet til Petrus Erici.

Petrus Erici år 1530, hwilens fullmakt af Konung Fredrich den 1:sta i Dan-nemart annu är i behåll.

Jesper Digsm. d Sogne Präst i Halmstad, hafwer år 1568 fått Stadsestelses-
bref på Prästegårds ägorne til Straby, af följande innehåll:

Vi Fredrich den Andre med Guds Naad wor gunst tilforn. Wid at Sogne
Prästen der udi wor Kjöbsted Halmstad De r Jesper Digsm. d för os hafwer ladet
berätte, huruledes at os elskelige B rgermeister och Raadmend dersammesteds skulle
nogon tid seden förlidin, hafwe förhwerfwet wort bref paa nagot Guds der uden
for Byen liggendes, og iblant samme gods skal wa en gaard, som af Arils tid haf-
wer legat til Prästegården udi forenemnde Halmstad, och har ingen wederslaugh si-
den dertfore hafwer bekommit. Ty bede wi dig, och wille at der som du icke kand
förene och forlige forenemnde Sogne Präst, och Borgemeister och Raadmend om jam-
me gaard, saa at Sogne Prästen fanger Skjall och skidest wederslaugh, at de da for-
staffer det saa at fornemnde Sogne Präst maa nyde och bringe fornemnde Gaard, E-
gendom och tilliggelse til Prästegaarden saa at wi med widare ofwertöb derom maa
bli wa fortkoner. Derved iter wor wille, befallandes dig Gud. Gifwet paa wort
Stort Kjöbenhafn d. 5 Novembris Anno 1568. Under wort Signete.

Frederich.

(Fortsättn. e. a. g.)

Inkom. Skenpare: Lorentz Fries ifrån London med Bly, Arfwed Pettersson
ifr. Wallaga och Nyica med Salt och Rugin, Hans Pute. son Junior ifr. St. N-
bes med Salt, Jonas Petrejus ifr. Corck med Barlast.

Utgående: Chr. M. Danberg, Fr. Björck, Lars Turbe och Anders Hödg til
Feland med Sill, Gunnar Skale til dito med Järn och Sill, John Guthrie och
James Can til Scotland med Järn och Bräder, Hans Michelson och Aud. Bolin
til Marstrand med Salt samt Berndt Norling til Marstrand med Vin och Ostin-
dike gods.

Windens förändring. Winden war d. 15 Sydlig, emot astronon Westlig. Den
16 Westlig, sedan Sydlig. D. 17 Sydwest och Westlig. D. 18 Nordwest och West-
lig. D. 19 varierade från Nordwest til Sydlig. D. 20 Sydlig och Sydost. D.
21 Ostlig och Nordost, och sedan, med liten variation, Ostlig.

Rundgjörelser.

En resande ifrån Stockholm, boende hos Organisten Horn på Sillegatan,
åstundar tilhandla sig äkta Pärlor; hwarföre de, som af denna wara hafwa något
at afstå, behagade anmäla sig på förenämnde ställe.

Hos Herr Johan Hult, finnes nyligen inkomne friska Cassanjer, Wahnötter
och Fransta Renett-Äpplen, samt Enjevis, Oliver, Capris och bästa sorren Nat-
olja, för billige priser.

Rediga rum, tapetserade, Sal och två Kamrar, beghutan Rök, Nige-kammare,
två Wäskhus och Wind, kunna til nästkommande Nyår tilträdas at bebo, sedan om-
wilforen blifwet med Innehafwaren öfwerenskommet, hwilken hos Boktr. Claren namn-
gifwes.

J förgår astronon eller Söndags förlerades imellan Stribergs och Håstbacken en
aldeles ny härpung, för hvars tilwänta skaffande löfwas hederlig wedergåning af
ägaren; underättelse sås på Tryckeriet.

En parnas uptog förl. tisdag på Comediehuset, den ägaren igenfår, när han
anmäler sig hos Uggiswaren.

Hos Hr D. Spargren finnes nyligen inkomna bästa sort Cathrin Plommen til köps.

N:o 96 utkommer nästkommande Fredag.